

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

Факультет гідрометеорології та екології
Кафедра агрометеорології та агроєкології

Силабус курсу
«Кадастр природних ресурсів»
(обов'язкова компонента)

Ступінь вищої освіти	перший (бакалаврський)
Освітньо-наукова програма	«Землеустрій та кадастр»
Спеціальність	193 «Геодезія та землеустрій»
Семестр, рік	5 семестр, 3 рік
Обсяг	4 кредити ЄКТС, 120 годин
День, час, місце	за розкладом
Мова викладання	українська
Викладач	Костюкевич Тетяна Костянтинівна, кандидат географічних наук, кафедра агрометеорології та агроєкології
E-mail	kostyukevich1604@i.ua
Посилання на профіль викладача	https://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/fges/kafedry-ta-inshi-strukturni-pidrozdily-fges/kaf-agromet-agroeko/spivrobitnyka-agromet-agroeko/6209-kostyukevich-tetyana-kostyantynivna
Робоче місце	вул. Львівська, буд. 15, НЛК №1, к. 229, щотижнево за розкладом
Консультації	Очні консультації: вул. Львівська, буд. 15, НЛК №1, к. 229, щотижнево за розкладом Онлайн: (за попередньою домовленістю) 16.00-20.00 по Viber, відеоконференція Zoom

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися через вказаний e-mail та очні зустрічі на консультаціях або дистанційно (online) за допомогою Viber, Zoom (за попередньою домовленістю).

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Метою дисципліни є забезпечення здобувачів знанням про значення природних ресурсів у житті людини, структуру природно-ресурсного потенціалу України, вивчення складових частин кадастрів природних ресурсів держави, методів їхнього обліку і оцінки та формування навичок та використання основних законодавчих та нормативних документів для вирішення виробничих та дослідницьких задач в функціонуванні кадастрів природних ресурсів.

Завданням дисципліни є: систематизація і роз'яснення основних понять та проблем Кадастра природних ресурсів, необхідних для проведення заходів щодо збереження та ефективного використання природних ресурсів.

Пререквізити: курс «Кадастр природних ресурсів» може викладатися на підставі дисциплін «Ландшафтознавство» та «Правове забезпечення геодезичної діяльності та землеустрою».

Постреквізити: «Землеустрій», «Землевпорядне проектування», а також дисципліни вільного вибору.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен :

знати:

- структуру природно-ресурсного потенціалу України та її територіальних утворень;
- призначення, структуру та завдання кадастрів природних ресурсів;
- принципи, методи та порядок формування і ведення кадастрів природних ресурсів;

- нормативно-правове забезпечення обліку, оцінювання, використання та охорони природних ресурсів;
- особливості ведення земельного, водного, лісового та інших кадастрів;
- основні методи обліку й оцінювання природних ресурсів та джерела кадастрової інформації.

вміти:

- визначати та класифікувати основні види природних ресурсів;
- застосовувати нормативно-правові та нормативно-технічні документи у сфері природокористування;
- працювати зі статистичними, кадастровими, звітними та картографічними матеріалами;
- аналізувати кількісні та якісні характеристики земельних, водних, лісових та інших природних ресурсів;
- застосовувати методи їх обліку та оцінювання;
- використовувати сучасні інформаційні й програмні засоби для опрацювання та аналізу кадастрових даних.

бути здатним:

- самостійно вирішувати професійні завдання, пов'язані з формуванням і функціонуванням кадастрів природних ресурсів;
- обирати методи, технології та програмні засоби для збору, оброблення й аналізу інформації про природні ресурси;
- оцінювати повноту та достовірність кадастрової інформації;
- здійснювати комплексний аналіз стану та використання природно-ресурсного потенціалу території;
- використовувати кадастрову інформацію для обґрунтування раціонального використання та охорони природних ресурсів;
- узагальнювати результати аналізу та формулювати обґрунтовані висновки.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Курс буде викладений у формі лекцій (30 год.) та практичних занять (30 год.), організації самостійної роботи здобувачів (60 год.).

Під час викладання дисципліни будуть використовуватися наступні методи навчання: словесні (лекція, бесіда, дискусія); наочні (ілюстрація, демонстрація Power Point); практичні (вправи, практичні роботи, розв'язування задач або творчих завдань, розрахункове домашнє завдання); робота з підручником (самостійна робота студентів), виконання індивідуальних самостійних завдань.

Зміст навчальної дисципліни (перелік тем (загальні блоки))

Змістовий модуль 1.

Теоретичні засади та кадастри базових природних ресурсів

Тема 1. Природні ресурси України, їхня характеристика та класифікація. Суть і значення природних ресурсів. Класифікація природних ресурсів. Соціально-економічна оцінка використання природно-ресурсного потенціалу України.

Тема 2. Науково-теоретичні основи кадастру природних ресурсів. Поняття про кадастр та передумови його виникнення. Класифікація кадастрів природних ресурсів. Нормативно-правова основа й організаційне забезпечення ведення кадастру природних ресурсів.

Тема 3. Державний земельний кадастр. Мета і завдання Державного земельного кадастру. Основні принципи ведення Державного земельного кадастру. Економічна оцінка земельних ресурсів.

Тема 4. Державний водний кадастр. Водні ресурси України, як об'єкт кадастру. Структура та порядок ведення Державного кадастру водних ресурсів. Використання даних Державного кадастру водних ресурсів. Еколого-економічна оцінка водних ресурсів України.

Тема 5. Державний лісовий кадастр. Характеристика лісових ресурсів України. Поняття про Державний кадастр лісових ресурсів, його мета та призначення. Порядок ведення Державного кадастру лісових ресурсів. Інформаційне забезпечення Державного кадастру

лісових ресурсів. Методичні основи кадастрової оцінки лісових ресурсів.

Змістовий модуль 2.

Кадастри природних, рекреаційних та мінерально-сировинних ресурсів

Тема 6. Державний кадастр природно-рослинних ресурсів. Мета і призначення Державного кадастру природно-рослинних ресурсів. Використання і відтворення природних рослинних ресурсів. Порядок ведення Державного кадастру природно-рослинних ресурсів.

Тема 7. Державний кадастр природних лікувальних ресурсів. Завдання і призначення Державного кадастру природних лікувальних ресурсів. Природні лікувальні ресурси як об'єкт кадастру. Порядок створення і ведення кадастру природних лікувальних ресурсів.

Тема 8. Державний кадастр територій та об'єктів природно-заповідного фонду. Призначення і зміст Державного кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду. Природно-заповідний фонд України як об'єкт кадастру. Порядок ведення кадастру територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Тема 9. Державний кадастр природних територій курортів. Основні принципи Державного кадастру природних територій курортів. Природні території курортів як об'єкта кадастру. Порядок створення і ведення Державного кадастру природних територій курортів.

Тема 10 . Державний кадастр мінерально-сировинних ресурсів. Визначення та характеристика мінерально-сировинних ресурсів України. Використання надр в Україні: правові аспекти. Правові основи державного обліку родовищ, запасів і проявів корисних копалин. Передумови створення та призначення кадастру родовищ і проявів корисних копалин. Структура інформаційної бази для родовищ і проявів корисних копалин. Економічна оцінка мінерально-сировинних ресурсів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Кодекс України про надра. Лісовий кодекс України. Водний кодекс України. Київ: Алерта, 2025. 184 с.
2. Лісове господарство України : брошура. Київ : Державне агентство лісових ресурсів України, 2021. 48 с.
3. Микула О.Я., Ступень М.Г., Пересоляк В.Ю. Кадастр природних ресурсів: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Львів: «Новий Світ2000». 2020. 192 с.
4. Паньків З., Ямелинець Т. Нормативна грошова оцінка земель в Україні: навчальний посібник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 344 с.
5. Екологічні основи управління водними ресурсами : навч. посіб. / А.І. Томільцева, А.В. Яцик, В.Б. Мокін та ін. Київ : Інститут екологічного управління та збалансованого природокористування, 2017. 200 с.
6. Природні лікувальні ресурси: абетка користувача (інформаційно-аналітичний довідник) / Бабов К. Д., Безверхнюк Т. М., Гуша С. Г. та ін. Одеса : Поліграф, 2021. 76 с.
7. Тревого І. С., Дутчин М. М., Ільків Є. Ю. Державний земельний кадастр: підручник. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2018. 280 с.

Додаткова

1. Екологічне право: законодавство України у сфері захисту рослин : зб. норм.-прав. актів / уклад. Ярошенко А. С. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2019. 386 с.
2. Економіка природних ресурсів: навчальний посібник / Л. Г. Мельник, І. М. Сотник, О. Ю. Чигирин. Суми: Університетська книга, 2023. 348 с.
3. Ліщук В.І. Економіка лісокористування : конспект лекцій для магістрів спеціальності «Економіка» освітньої програми «Економіка довкілля і природних ресурсів» денної форми навчання. Луцьк: Вид-во СНУ, 2018. 64 с.
4. Тревого І. С., Дутчин М. М., Ільків Є. Ю. Державний земельний кадастр: підручник. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2018. 280 с.
5. Костюкевич Т.К., Данілова Н.В., Демченко А.Г., Робу А.В. Сучасний стан та структура природно-заповідного фонду Івано-Франківської області. *Землеустрій, кадастр і моніторинг земель*. 2023. №4. С. 103-111. DOI <http://dx.doi.org/10.31548/zemleustriy2023.04.010>
6. Костюкевич Т.К. Особливості формування та перспективи розвитку природно-

заповідного фонду Житомирської області в умовах нового адміністративно-територіального устрою України. Збалансований розвиток: сучасний стан і перспективи: колективна монографія; за заг. ред. Т. О. Чайки. Видавництво ПП «Астроя», Полтава, 2024. С. 394-403. <http://eprints.library.odeku.edu.ua/id/eprint/13246>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index> - Офіційний вебпортал Верховної ради України
2. <http://lib.onu.edu.ua> – Наукова бібліотека Одеського національного університету
3. <https://forestry.org.ua/> - Геопортал Ліси України:
4. <http://geoportal.davr.gov.ua:81/> - Геопортал «Водні ресурси України»:
5. <http://monitoring.davr.gov.ua/EcoWaterMon/GDKMap/Index> - Геопортал «Моніторинг та екологічна оцінка водних ресурсів України»
6. <https://journals.nubip.edu.ua/index.php/zemleustriy> - сайт журналу (категорія Б) «Землеустрій, кадастр і моніторинг земель»
7. <http://www.eprints.library.odeku.edu.ua> – Репозитарій ОДЕКУ
8. <http://dpt02s.onu.edu.ua/course/view.php?id=206> - Електронний навчальний курс дисципліни «Кадастр населених пунктів»

ОЦІНЮВАННЯ

Форма підсумкового контролю – залік.

Проведення контролю результатів навчання здобувачів відбувається відповідно до Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова URL : https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol_2022.pdf

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10%). Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності: регламентується Кодексом академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official- documents>).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. В окремих випадках навчання може відбуватись он-лайн з використанням дистанційних технологій. Порядок та умови такого навчання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в ОНУ (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official- documents>). У випадку відсутності здобувача на лекції або семінарському занятті він зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття через опитування в поза аудиторний час (час консультацій викладача). Невідпрацьовані заняття вважаються незданими і за них не нараховується оцінка в балах. У підсумку, оцінені за 100-бальною системою, знання здобувача відображаються у заліково-екзаменаційній відомості та заліковій книжці.